

Standard wymagań – egzamin mistrzowski

dla zawodu
TAPICER

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
743702	-

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: odbywa się w dwóch częściach: pisemnej i ustnej

1. W części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
 - rachunkowość zawodowa
 - dokumentacja działalności gospodarczej
 - rysunek zawodowy
 - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - podstawowe zasady ochrony środowiska
 - podstawowe przepisy prawa pracy
 - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
 - podstawy psychologii i pedagogiki
 - metodyka nauczania
2. Część ustna polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:
 - technologia
 - maszynoznawstwo
 - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego
(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity:
Dz. U. z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód : **tapicer**

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Kandydat na mistrza powinien umieć :

1. Czytać i interpretować informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznej i technologicznej, w szczególności:

- 1.1. stosować nazwy, określenia i oznaczenia charakterystyczne dla prac i wyrobów tapicerskich;
- 1.2. rozróżniać warstwy i elementy ich budowy w różnych wyrobach tapicerowanych;
- 1.3. rozróżniać materiały i półfabrykaty tapicerskie oraz sposoby ich łączenia w wyrobach tapicerowanych;
- 1.4. rozróżniać prace dekoratorskie oraz materiały do wykonywania tych prac;
- 1.5. rozpoznawać wyroby tapicerowane z różnych okresów historycznych;
- 1.6. rozróżniać narzędzia, maszyny i urządzenia używane w pracach tapicerskich oraz elementy ich budowy;
- 1.7. rozróżniać metody tapicerowania sprzętów w środkach transportu;
- 1.8. zabezpieczać warunki magazynowania i transportu mebli i urządzeń tapicerowanych;
- 1.9. stosować różne metody ustalania jakości wyrobów.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, w szczególności:

- 2.1. dobierać materiały do wykonywania prac dekoratorskich i elementów tapicerowanych określonego typu i stylu mebla i wnętrza;
- 2.2. dobierać narzędzia i maszyny do wykonywania określonych prac tapicerskich i dekoratorskich;
- 2.3. obliczać ilości materiałów i półfabrykatów niezbędnych do wykonywania określonych prac tapicerskich i dekoratorskich oraz sporządzać zapotrzebowanie na te materiały;
- 2.4. szacować koszty wykonania określonego rodzaju i zakresu prac;
- 2.5. sporządzać rachunek i kalkulację na wykonywanie prac tapicerskich.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, w szczególności:

- 3.1. przewidywać skutki niewłaściwej obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w tapicerstwie oraz dobierać właściwe zabezpieczenia;
- 3.2. dobierać niezbędne środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania prac tapicerskich i dekoratorskich;
- 3.3. przewidywać zagrożenia dla pracowników i środowiska naturalnego występujące podczas produkcji i magazynowania wyrobów tapicerowanych;
- 3.4. stosować przepisy obowiązujące podczas wykonywania prac tapicerskich;
- 3.5. podjąć działania w przypadku konieczności udzielenia pomocy przedlekarskiej.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, tabeli, wykresu, w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty regulujące zatrudnienie oraz działalność gospodarczą;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta;
- 1.4. wykorzystywać informacje dotyczące sposobu zarządzania małą firmą i znać zasady organizacji pracy;
- 1.5. znać zasady normowania pracy i systemu płac;
- 1.6. wykorzystywać podstawowe wiadomości dotyczące gospodarki rynkowej;
- 1.7. wypełniać druki rejestracyjne i rozliczeniowe ZUS i deklaracje podatkowe;
- 1.8. korzystać ze źródeł wiedzy ekonomicznej i prawnej;
- 1.9. znać podstawowe przepisy prawne i zarządzenia wykonawcze wynikające z kodeksu pracy;
- 1.10. posiadać wiedzę dotyczącą przepisów określających zatrudnienie i szkolenie praktyczne młodocianych uczniów w zakładzie pracy.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy;
- 2.4. dokonywać rozliczeń i kosztorysowania wykonywanych robót pod względem opłacalności prowadzenia działalności gospodarczej.

Podstawy psychologii i pedagogiki oraz metodyka nauczania

Kandydat na mistrza powinien posiadać wiadomości i rozumieć procesy a w szczególności:

1. Wyjaśniać i oceniać sytuacje stosując się do opisu zagadnień i problemów w obszarze:

- 1.1. psychologii osobowości:
 - 1.1.1. rozumieć rozwój psychiczny człowieka i czynniki na niego wpływające oraz cechy psychiczne osobowości i jej składniki:
 - charakter i jego cechy, zdolności i uzdolnienia;
 - zainteresowania i skłonności;
 - temperament i jego rodzaje.
 - 1.1.2. znać podejście psychologiczne do uczenia się i procesów poznawczych:
 - przetwarzanie informacji – rodzaje pamięci;
 - czynniki indywidualne wpływające na motywację nauczania;
 - czynniki związane z organizacją nauczania.
 - 1.1.3. znać sposoby postępowania i reagowania w sytuacjach trudnych:
 - stres i frustracja;
 - typy sytuacji trudnych;
 - reakcje na sytuacje trudne.
- 1.2. psychologii rozwojowej i wychowawczej:
 - 1.2.1. posiadać wiedzę nt. okresów rozwojowych;
 - 1.2.2. brać pod uwagę czynniki rozwojowe.
- 1.3. psychologii pracy:
 - 1.3.1. określać wzajemny wpływ i oddziaływanie w układzie człowiek – praca;
 - 1.3.2. znać etapy dostosowania człowieka do pracy:
 - wprowadzenie do pracy;
 - szkolenie zawodowe i doskonalenie.

2. Stosować się do zasad pedagogiki – dydaktyki i metodyki nauczania:

- 2.1. określać cele nauczania w procesie praktycznej nauki zawodu;

- 2.2. znać kryteria doboru metod nauczania;
- 2.3. umieć posługiwać się programem nauczania;
- 2.4. znać zasady nauczania oraz kontroli i oceny pracy ucznia;
- 2.5. stosować odpowiednie środki dydaktyczne w procesie kształcenia;
- 2.6. planować nauczanie wg podstawy programowej kształcenia w zawodzie;
- 2.7. stosować się do standardów wymagań będących podstawą do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
- 2.8. dobierać ogniwa i formy organizacyjne pracy dydaktyczno – wychowawczej w kształceniu zawodowym;
- 2.9. prowadzić dokumentację pedagogiczną w zakładzie szkolącym uczniów.

II. Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, ujęte w tematach:

1. Wykonanie wskazanego zespołu meblowego lub mebla w określonym etapie procesu produkcyjnego zgodnie z dokumentacją.
2. Wykonanie, rekonstrukcja wskazanego mebla tapicerowanego, lub określonych prac dekoratorskich zgodnie z dokumentacją.
3. Wykonanie robót dekoratorskich związanych z obijaniem i dekoracją wnętrz, urządzeniem wystaw i dekoracji lokali zgodnie z dokumentacją.
4. Wykonywanie tapicerowania sprzętu w środkach transportu.

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzać plan działania;
- 1.2. sporządzać wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno – pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzać stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie praktyczne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami określonymi w tematach:

- 3.1. Wykonanie wskazanego zespołu meblowego lub mebla w określonym etapie procesu produkcyjnego zgodnie z dokumentacją:
 - 3.1.1. oceniać jakość konstrukcji nośnych, formatek sprężynowych, materiałów i półfabrykatów przeznaczonych na wykonanie podłóży, warstwy wyściełającej i pokryciowej;
 - 3.1.2. trasować i ciąć półfabrykaty przeznaczone do wykonania warstw wyściełających i pokryciowych;
 - 3.1.3. szyć maszynowo, montować poszczególne warstwy oraz wykańczać części tapicerowane;

- 3.1.4. dokonywać bieżącej kontroli i oceny prowadzonych prac;
 - 3.1.5. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
 - 3.1.6. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
 - 3.1.7. wykonać zadanie w przewidzianym czasie, uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.
- 3.2. Wykonanie, rekonstrukcja wskazanego mebla tapicerowanego zgodnie z dokumentacją:
- 3.2.1. oceniać jakość zespołów nośnych, sprężyn, okuć i innych materiałów przeznaczonych do wykonania zadania;
 - 3.2.2. przybijać pasy tapicerskie, mocować wiązania sprężyn oraz drutu krawędziowego i wykonywać inne czynności związane z zadaniem;
 - 3.2.3. trasować, ciąć i mocować materiały pokryciowe;
 - 3.2.4. szyć ręcznie i maszynowo;
 - 3.2.5. dokonywać bieżącej kontroli i oceny wykonywanych prac;
 - 3.2.6. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
 - 3.2.7. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
 - 3.2.8. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
 - 3.2.9. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczać materiały, zagospodarować odpady.
- 3.3. Wykonanie robót dekoratorskich zgodnie z dokumentacją:
- 3.3.1. oceniać jakość podłóży, drzwi i innych elementów do tapicerowania;
 - 3.3.2. dokonanie obmiaru elementów do tapicerowania;
 - 3.3.3. trasowanie, cięcie i mocowanie materiałów dekoracyjnych;
 - 3.3.4. szycie ręczne i maszynowe;
 - 3.3.5. dokonywanie bieżącej kontroli i oceny wykonanych prac;
 - 3.3.6. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
 - 3.3.7. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
 - 3.3.8. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
 - 3.3.9. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczać materiały, zagospodarować odpady.
- 3.4. Wykonanie tapicerowania w sprzętach środków transportowych:
- 3.4.1. ocena jakości sprężyn, siedzisk, szkieletów, tworzyw gąbczastych, poduszek oparciowych, siedzeniowych, podłokietników;
 - 3.4.2. dokonanie obmiaru i doboru materiałów do wykonania prac;
 - 3.4.3. trasować, ciąć i mocować materiały poszyciowe i pomocnicze;
 - 3.4.4. szycie ręczne i maszynowe materiały ręczne i pomocnicze;
 - 3.4.5. dokonywanie bieżącej kontroli i oceny wykonanych prac;
 - 3.4.6. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
 - 3.4.7. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
 - 3.4.8. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
 - 3.4.9. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczać materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonywanego zadania.

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk egzaminacyjnych do wykonywania zadań praktycznych określonych tematami

1. Wykonywanie wskazanego zespołu meblowego lub mebla w określonym etapie procesu produkcyjnego zgodnie z dokumentacją.

Wydzielona część pomieszczeń produkcyjnych lub pracowni do wykonywania prac tapicerskich. Możliwość wykonywania manipulacji i przecinania materiałów tapicerskich, szycia maszynowego, mocowania układów tapicerskich i wykańczania. Pomieszczenia spełniające warunki zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Maszyny i urządzenia: elektryczne maszyny do cięcia tkanin i półfabrykatów tapicerskich, pneumatyczne i elektryczne urządzenia do przybijania, urządzenia do rozwijania i pomiaru tkanin. Narzędzia i sprzęt: szafki narzędziowe z kompletem narzędzi i przyrządów tapicerskich, stoły robocze do manipulacji i przycinania materiałów tapicerskich, stoły tapicerskie do prac montażowych., regały na materiały tapicerskie, stojaki nastawne, taborety, stoliki, krzesła, wzorniki, szablony. Materiały i półfabrykaty tapicerskie do tapicerowania przemysłowego. Odzież robocza, środki ochrony indywidualnej. Instrukcje obsługi maszyn. Apteczka.

2. Wykonanie, rekonstrukcja wskazanego mebla tapicerowanego zgodnie z dokumentacją.

Wydzielona część pomieszczenia produkcyjnego lub pracowni do wykonywania prac tapicerskich. Możliwość przygotowania luźnych materiałów wyściółkowych i materiałów pokryciowych, wykonania warstwy sprężynującej oraz prac montażowych i wykończeniowych. Pomieszczenia spełniające warunki zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Maszyny i urządzenia: maszyny do szycia oraz maszyny do cięcia materiałów tapicerskich, pneumatyczne, sprężynowe i elektryczne urządzenia do przybijania, maszyny i urządzenia do przygotowania luźnych materiałów wyściółkowych (rozkrętarki i szarparki) urządzenia do naciągania pasów i napinania chodników. Narzędzia i sprzęt: szafki narzędziowe z kompletem narzędzi ręcznych do przybijania, szycia, przekłuwania, krojenia, wyciągania gwoździ i przytrzymywania, stoły robocze do manipulacji i cięcia materiałów tapicerskich, stoły tapicerskie do prac montażowych prowadzonych metoda tradycyjną, taborety tapicerskie, wózki transportowe. Materiały tapicerskie. Odzież robocza, środki ochrony indywidualnej. Instrukcje obsługi maszyn. Apteczka.

3. Wykonanie robót dekoratorskich zgodnie z dokumentacją.

Przygotowanie pomieszczeń i powierzchni zabezpieczającej wykonanie robót dekoratorskich, manipulacji. Przecinanie materiałów, szycia i mocowania układów dekoracyjnych i wykończeniowych. Warunki spełniające wymogi zagone z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Urządzenia i narzędzia: do cięcia tkanin i półfabrykatów tapicerskich, urządzenia do cięcia i łączenia elementów z drewna, materiałów i tworzyw sztucznych, przybijania urządzenia do rozwijania i pomiaru tkanin. Narzędzia i sprzęt: skrzynki narzędziowe z kompletem narzędzi i przyrządów, taborety, stołki, drabiny. Odzież robocza i środki ochrony indywidualnej. Instrukcja obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi. Apteka.

4. Wykonanie tapicerowania sprzętu w środkach transportu zgodnie z dokumentacją.

Wydzielona część pomieszczeń produkcyjnych lub pracowni. Możliwość przygotowania materiałów pokryciowych, wykonania napraw szkieletów siedzisk przy pracach montażowych i wykończeniowych. Pomieszczenia spełniające warunki zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy i ochrony przeciwpożarowej. Maszyny do szycia i cięcia materiałów tapicerskich, pomocniczych, pneumatyczne, sprężynowe i elektryczne urządzenia do mocowania materiałów, urządzenia do naciągania pasów i zakładania sprężyn. Narzędzia i sprzęt: skrzynki narzędziowe z kompletem narzędzi ręcznych do szycia, przekłuwania, krojenia obciążania elementów. Stoły do manipulacji i cięcia materiałów tapicerskich, taborety tapicerskie, wózki transportowe. Odzież robocza i środki ochrony indywidualnej. Apteczka.